

ЗАХІДНА УКРАЇНА НА ДЕСЯТІ РОКОВИНИ ЖОВТНЯ.

(Докінчення.)

Тяжко і гірко доводиться спокуювати трудящим Західної України те, що за часів боротьби вони пішли за буржуазними політиками і через це програли боротьбу. А це, природно, мусило привести їх до зрозуміння своєї помилки. І тепер, що-далі, то все ширші маси західно-українських трудящих починають розуміти, що головна причина їхньої поразки 1918—1920 рр., а відтак і теперішнього нестерпного становища є те, що вони самі не взяли проводу в боротьбі у власні руки, а віддали його своїм класовим ворогам. Маси починають розуміти, що справжнім керівником у боротьбі за їхнє повне національне й соціальне визволення є тільки пролетаріат, тільки пролетарська комуністична партія. Наслідком цього молодого комуністичного партії Західної України дуже швидко здобула величезний вплив не тільки серед робітництва Західної України, а й серед бідищеских мас західно-українського села.

Безперервними масовими політичними процесами, що їх фабрикує польська диктатура за допомогою своїх агентів-провокаторів, польська буржуазія намагається задушити революційний рух українського селянства. Досить тільки згадати за такі великі процеси, як у Замості, Корбині, Ковелі, Володимирі-Волинському, Стрі, Луцькому, щоб уявити собі всю лютість польської буржуазії, польського фашизму, уєсь його нечуванний терор проти українського села. Саму комуністичну партію Західної України польський фашизм загнав у підпілля, сподіваючись таким чином обмежити її вплив. Але даремні є всі ці заходи польської буржуазії та її фашистської влади, даремні є всі безупинні процеси проти нових і нових сотень українських селян, що їх засуджують на довгі роки в'язниці, Комуністична партія Західної України де-далі міцнішає. Її вплив на маси що-раз більше зростає, стає це для більшої революційної активності трудящих мас Західної України.

Величезний чинник у зростанні революційних настроїв, класової свідомості й революційного руху серед трудящих Західної України є Радянська Україна. Визволення українського робітника, безземельного голодного селянина і засуджений на безробіття, ще не дедоморалізований політичним кланством українських радикальних політиків, трудячий інтелігент, не зважаючи на всі брехні й перешкоди, не можуть не бачити, що тут, на Радянській Україні їхні брати здобули повне соціальне й національне визволення, що вони без фабрикації й поміщицтва самі порядкують своїм життям і будують свою вільну країну. Очі мільйонів трудящих Західної України постійно звернені до Радянської України. Вони приглядаються й прислухаються до кожного кроку, що ми його тут зробили, на шляху нашого господарського й культурного будівництва, і кожний з цих кроків, кожне наше досягнення викликає в них віру в краще майбутнє й запал до боротьби за власне визволення та об'єднання зі своїми вільними братами. Зміцнення Радянського Союзу, а разом із ним і Радянської України, зміцнюють цю віру й цей запал.

Буди часу, коли навіть західно-українська буржуазія пробувала орієнтуватися на радянську владу. Це був період вагання після невдалий орієнтації на австрійського цисаря та антанту. Досягненням нашим, правда, західно-українська буржуазія нових сил і запалу до боротьби. І на кожному українському фашизмі, з поміччю українських націоналістів, відважиться виступити проти Радянської України, щоб знищити здобутки трудящих, йому довелося б

наштовхнутися на опір цього табору — мільйонів повновладних українських робітників та селян.

Для цих мільйонів українських трудящих, що їх завела в капіталістичну й чуженациональну неволю власна українська буржуазія, наше сьогоднішнє свято є їхнє власне свято. Широкі маси тих повновладних, не тільки розуміють, що зміцнення Радянського Союзу взагалі й Радянської України зокрема, як фортець світової революції, наближає їхнє визволення з тяжкого ярма, вони вже нетерпляче чекають цього часу. Вони чекають години, коли за проведом комуністичної партії Західної України і в спілці з трудящими інших національностей своєї теперішньої держави, вони повалять капіталістичне панування й зможуть відтак приєднатися, як вільні, до вільної радянської України. Своїми думками вони линуць сьогодні до нас і своїми серцями святкують разом із нами свято нашої перемоги, як своє власне свято.

І ми в цей радісний день посилаємо їм своє вільне братерське привітання. **П. Бекля.**

ВІСТІ З ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ.

ЗТЗД-РІДНОЇ ШКОЛИ.

Відбутий в дні 2 листопада річний з'їзд Рідної Школи мав доволі бурливий перебіг. Удільсько-клерикальні верхи, поборюючи есентуально шкідливої програми, вже заздалегідь приготували й змобілізували всі свої сили. Так чисельної участі українського клерикального табору не було ще ні на одному з'їзді Рідної Школи. Є це наслідок постанови греко-католицької церковної ієрархії, щоб клер старався захоплювати всі діянки, бо тільки цим способом зможе устояти перед впливами лівих елементів.

До нової управи увійшло аж 5 опів, а решта прихильників УНДО. Протестуюча резолюція робітничої лінії здобула 70 голосів проти 120 голосів клерикально-удільського табору. Представники радикальної партії голосували за УНДО. Для прикраси з'їзд вибрав членом управи д-ра Старосельського, як представника робітничої класи. Цей вибір має тільки демонстративний характер, бо д-р Старосельський на самому з'їзді не був і не дав своєї згоди на вибір.

КОНГРЕС ХЛІБОДІВ.

Угода партія д-ра Данилюка скликає на день 24 грудня конгрес до Львова. На конгресі найважливішою точкою буде справа виборів та скріплення партійної організації в цілому краю. Заклик в справі конгресу піднімає різні темні типи з цілої Галичини, між ними д-р Данилюк, пін Берест, а решта бовішні накази вийти та авантюристи. Скликання конгресу до Львова хлібодів чинить показати, що вони є загально-краєвою партією, а не провінційним твором.

НОВА ПОРОДА УКРАЇНСЬКИХ УГОДОВЦІВ.

Перед недавнім часом польські часописи подали вістку, що до варшавської влади наспіло прохання на затвердження статуту організації українських монархістів. Нова організація станаула на польському державному становищі, видивляючи гасло монархічної Польщі в залузі з галицьким князівством, що матиме окремий сойм у Львові. Цю авантюристу імперію вважали спрещу часописом качкою. Однак недавно відбулися перші конституційні збори цієї організації і після складу осіб можна вже й точно определити. Головним агітатором нової партії є відомий в українських кругах кримінально патологічний тип, називаючись Вишневський. Він то цього часу був учасником президії Яків-Твердохліб, ізидів з цим останнім на віча, був а-рештований як співучасник замаху на Твердохліба, але на су-

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

СВЯТКУВАННЯ 10-ИХ РОКОВИН ЖОВТНЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

Лондон, Онт.

Старанням міського комітету Комуністичної Партії Канади в Лондоні, відбулось дні 6 листопада ц. р. в селі Сейнт Джордж свято масове віче для вшанування десятиріччя Жовтневої Революції.

В святі взяли участь всі робітничі постові організації міста Лондону, як також були всі свідомі робітники, як українські, англійські та єврейські. Віче було сполучене з гарною концертною програмою.

В годині 8.15 вечером голова віча товариш В. Перлінс виступив з короткою промовою, проголошуючи програму свята.

Як першу точку концертної програми український співгукоток відіграв "Інтернаціонал" та ще кілька робітничих пісень. Всі далішні точки програми виконували дуже гарно і публіка нагороджувала виконавців гарними оплесками.

Промови на вічу говорили в англійській і українській мовах. Від англійського відділу К.П.К. на святі промовляли т.т. Л. Мензель, Ф. Зейнберг, від української групи К.П.К. т.т. Гр. Аристов. Всі промови говорили про тяжку та завзяту боротьбу радянської влади з різними контрреволюційними бандами.

Одначе робітники й селяне Радянського Союзу не лише розбили всі ці грабіжницькі банди, але й вступили в будувати своє господарство, але в деяких галузях перевищає зараз урівень довоєнного часу.

В останній програмі виступила т.т. Я. Новосілка з гарною декламацією, після чого промовляв т.т. Л. Мензель про Радянський Союз.

Після його промови виступили на переміну декламації, промови й хор. З промови слід згадати т.т. Гр. Аристов, який промовляв від української групи К.П.К. "Вікна загоріли на те, що велика частина робітництва ще й досі тримається з дзалежності участі українського клерикального табору не було ще ні на одному з'їзді Рідної Школи. Є це наслідок постанови греко-католицької церковної ієрархії, щоб клер старався захоплювати всі діянки, бо тільки цим способом зможе устояти перед впливами лівих елементів.

На закінчення концерту всі присутні на завіч. передіставте відігравали "Червоний прапор".

Робкор.

П'ЯТИ РОКОВИНИ СМЕРТІ ГАЛИЦЬКИХ ГЕРОІВ.

Салт Сейнт Мері, Онт.

Старанням відділу Р.П.Т. і братніх організацій в Салт Сейнт Мері відсвятковано дні 20-го листопада п'ятиріччя смерті галицьких героїв-революціонерів, які агітували на Чортківському повітві від шляхетських кулях дні 11-го листопада 1922 р. — незабутах С. Мельничука, П. Шеремети й І. Цепка.

Концерт-свято відкрив т.т. П. Новик, пояснюючи значення свята. Хор під проводом т.т. Бондара відіграв "Інтернаціонал" а українсько-фінляндська дует оркестра відіграв "Марсель" і інші робітничі марші.

В останній програмі виступив з промовою один з товаришів і коротко пояснив, що такі були С. Мельничук, П. Шеремета й І. Цепко і чому робітники що року святкують їх пам'ять. Ідеал був визволення робітників і селян Галичини з під гнету польської буржуазії, за що й згинув передчасно.

Даліше товариш підкреслює, що коли ми, заоканські робітники, шануємо роковини їх смерті, так ми повинні йти за їхнім класом, а зробити це дуже легко тим, що не є членами наших організацій: вони повинні до них вступити на перших віділових зборах, і цим найкраще вшанувати ідею, за яку згинув товариш з дванадцяти.

Після промови товаришів слідували дуети, декламації, квартети і соля. Найбільше зворушив мене квартет "Журба". Не знаю самий, чому це так глибоко вразив мене слова цієї пісні:

"А три верби схилилися,
Тай журяться вони."

В той час полунув у думках далеко через розбурхані філі Атлантичного океану туди, де справді вони журяться, бо в тій далекій заокеанській Галичині все потоптано, все знищено, де карабін і нагайка мають силу, а кати не вдоволяються тим, що п'ять літ тому замордували Мельничука.

Ді його виправдано, потім бачили його в рядах УНДО. Ізидів по вічах, промовляв, спеціально вислано його туди, де треба було кричати або уживати фізичних аргументів. Тепер виплинув на верх як організатор українських монархістів. Головою партії вибрано д-ра Яворського, аполітичного досі людини, але під кожним оглядом дуже темну личність. Діяльність нової партії знайшла висилкою привітною телеграмі П'ясуцькому.

ДВІ РЕВОЛЮЦІЙНІ РІЧНИЦІ.

Енйоке, Б. К.

Відділ Р.П.Т. в Енйоке, Б. К., вшанував десятиріччя Жовтневої Революції, а разом з цим і п'яту річницю смерті галицьких революціонерів. Мельничука, Шеремети й Цепка, святоним мітінгом, який відбувся дні 13 листопада ц. р.

Свято відкрив голова мітінгу т.т. Ю. Казимир і покликав до слова т.т. Гавриловича, який пояснив коротко значення Жовтневої революції в колійній царській Росії, розказав про героїську боротьбу працюючих Радянського Союзу проти контрреволюційних банд різних генералів і величезну культурно-творчу працю вільних робітників і селян на протязі 10 літ існування Радянського Союзу.

Навчуючи до десятиріччя Жовтневої революції, товариш промовів розказав про героїську боротьбу молодих галицьких революціонерів, які перенесли глибоку революційним духом і любов'ю до припинення мас селян і робітників Західної України, окупоної польсько-шляхетськими бандами Галера, перейшли ріку Збруч, щоб своєю героїською боротьбою заперешкодити перед шим снітом проти насильства. Поділи на українськими працюючими масами.

На залу цей святочний мітінг відіграв при малій співучасті місцевих товаришів-робітників, більшість яких мусили в цей день йти до роботи.

Свято закінчилося серед багаторого настрою учасників.

Робкор С. Гаврилович.

Відкриття нового У.Р.Д. в Сейнт-Кетерінс, Онт.

Онім подією до відома всього загалу українського робітництва в Канаді, що відкриття новобудованого Укр. Р.Д. Дому в Сейнт-Кетерінс, Онт., відбувається в суботу, 10 грудня ц. р.

Новий Укр. Р.Д. Дім в Сейнт-Кетерінс — це новий культурний збудовок, який є тим ціннішим для нас, що він повстав в найдашнійшій і відстаї місцевості. Він є найкращим свідченням цього, що робітничий клас пробиває собі шлях в надалішній заступі, де лише жини й гарує чорноб.

Промовою всіх робітників і робітниць з Сейнт-Кетерінс і околиць відкрив масову участь в цьому нашому святі з притім налісмом, що й в інших відділах в Канаді, а в першу чергу наш центральні установи в Вінніпегу не забудуть про нас в день відкриття і пришлють нам моральне підпертя — товариські привітти.

Л. Мауер, секр. будуюмо.

ПОДАКІ ГОЛОВНОМУ ЗАРЯДОВІ Р.П.Т.

Сейнт-Бонфієр, Ман.

Бажано онім подією Головному Зарядові Р.П.Т. за виплати цієї допомоги в сумі \$22.00 за час моєї слабості, як ріжков опісуючих наших і всім членам і членам наших відділів Р.П.Т. за те, що відігравали мене пласкі цієї слабості.

Переконавшись самий, якою цінною організацією є Р.П.Т. для робітників, я рад-би й другим товаришам по праці бачити в ній, бо дуже бачу, де нас в цій організації, тим краще вона буде розвиватися і тим більше забезпечення дасть вона своїм членам.

Тому, товариш, вступайте в нашу раду, не жалійте одного долара на місяць бо той долар однаково "поко-тиється" від нас в кишені тих, що їх багато, але й вони мають таку звичку, що прийдє на пробу тоді, як має долар зложений в касі Р.П.Т. принесе нам велику плівку в найприкрішій час, коли нас звалить з ніг слабкість або каліцтво, і втре не одну слізу віділовим вдовам і сиротам по тих наших товаришах, яких нещадно по-стигне смерть.

А я ми добре знаємо, що робітник мусить на кожному кроці гадати смерті в віч.

Майте-ж це на увазі, послухайте голосу наших товаришів, що є вже в організації, а певно не покажете.

В. Симонюк.

Норт Бенкувер, Б. К.

Онім повідомляю, що я отримав від Головного Заряду Р.П.Т. допомогу в сумі \$37.50, за що ширю дякую. Бажаю, щоб кожний робітник і робітниця стали членами цієї одної-їєї допомогової організації в Канаді, яка так ширю дбає про своїх членів робітників.

Петро Довганюк.

З ДІЯЛЬНОСТІ НАШИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.

Веланд, Онт.

Про працю веландських робітничих організацій мало пишеться в нашій пресі. Через ціле літо не було допису, який-би інформував про те, що роблять організовані робітники й робітниця Веланду. Тепер, коли я читаю в "Укр. Р.Д. Вістях", що на відкритті сезону грають там і там, те-ї-те, то тим більше мені хочеться спішити про працю веландських робітників і робітниць, які цілком не мали ніякого сезону, а навіть у найдашнійшій дні грали представлення й устроювали концерти, тільки тому, щоб утримати наші організації при житті, а тим самим і Укр. Р.Д. Діточу Школу, яка існує при нашому відділі.

Відділ ТУРФДім.

Мабуть найбільше лихо в нас те, що наш відділ дуже малий числом. Одинока культурно-освітня організація серед українських працюючих у Веланді наліскає 12 добре стоячих членів.

Збільшити наш відділ дуже трудно. Чогось робітників наших братніх організацій боються ставати членами відділу ТУРФДім. Є такі товариші, які досить ширю працюють для нашої організації, але спішити їм, щоб вони стали членами, то ще й зостається. Мені здається, що ми вже доказали хоч-би й через наших дітей, які вчать-ся в Укр. Р.Д. Діточій Школі, і відділом С.М., що наш відділ ТУРФДім є одиноким вихователем не лише молоді, але й старших. І це повинно бути заохотою до вступлення в члени даної організації. Треба забути все те, що було кілька років тому назад.

Відділ Секції Молоді.

Наш відділ збільшився кількома старшими членами. Нарешту він до 40 членів і членкинь. Залю крашого веланди праці з'організовано два відділи.

Відділ відіграв свої збори кожної другої суботи. Члени, визначаючи книжки в своїй бібліотеці, дала читальню на зборах оповідають те, що прочитали. Дуже енергійно відігрався за працю від того часу, як в нас була молодша організаторка, т.т. М. Коберник з Монреалю.

Відділ Жіночої Секції.

В цей час і жінки відігравали. Товариш не лише виконувати техніку працю, але й беруться за освіту. Вивчають статті з "Робітництвом" і з брошурок, а на зборах стараються передати другим те, що прочитали.

З'явився цей відділ засновано курс грамоти, на який вчаться 7 учнів. Теж пороблено старання в на-прямі заснування курсу неграмотних.

Відділ Р.П.Т.

За два роки існування відділ зріс до 70 членів. Збори відділу відбуваються кожної першої неділі по першій. На збори члени не вчаться. Більшість всіх членів не вчаться. Освітню працю відділ не проводить ніколи. Було ухвалено, щоб брати участь у лекціях і дискусіях, які встроює жінки відділу, але ніхто не виконує ухвал. Про освітню працю слід подати. Часом відділ відіграв представлення на розходні відділу, але по представленню ніхто з членів не поможе зложити криєла й позамітати саяло. Члени Р.П.Т. мають розуміння, що вони не є членами ТУРФДім, тому й цієї праці вони не мають виконувати.

Вже час, щоб зарп. подбав за ведення соціальної праці в Р.П.Т. з другими організаціями.

Відділ К. Р. О. Л.

Ця організація в нас те молода. Її з'організовано перед двома місяцями тов. Симіон з Торонто. Є вгляді, що організація зростає.

Група К.П.К.

Про К.П.К. в нас робітники дуже мають мільне розуміння. Для партії в нас дуже мало робітників. Однак поміж всіх невідомо груп повинна влізти енергійно до праці і вказати українським робітникам, що їхнім обов'язком не лише організуватися у просвіті й за допомогою організацій, але й в політичну організацію.

На кінець скажу, що у Веланд безробіття й найбільше його відігравують українські робітники.

Платня у фабриках найдашній в Канаді. Години праці найдовші, а фабричні обставини невеселі.

Але я думаю, що ми все переборемо ширію і невтомною працею.

Був у нас перед отворенням Укр. Р.Д. Дому в Торонто пролетарський письменник, М. Ірчан. На жаль товариш був хорий, бо простудився. Але несеж така прибув до нас і відіграв за-свідання з нашими зарядами. Ми його ширю похитали й попросили, бо те що вчора ми мали за-свідання з зарядами робітничих організацій в Торонто.

Ми вчались тов. Ірчанові за його ширість до нас. Взявши тому, що він не показав свого здоров'я навіть тоді, як був досить серйозно хорий, але прибув до нас, щоб сповити свою обіцянку.

Данило.

ПРИМІРНА ЗАБАВА.

Вінніпег, Ман.

Однотельчане з села Васильковець, замешкали зарп. у Вінніпегу, влаштували в неділю, 27 листопада, спільну забаву в хаті одного товариша, з якої виплило \$23.30 грошей.

Весь цей прихід обічнено на допомогу українській робітничо-фабричній пресі й доручено в призначене місце.

Всі товаришам, які зналися влаштуванням цієї забави, а товаришам, що відіскались ширю до цієї справи, належить повне признання й ширя подяка.

Дм. Петраш.

Жовтнева революція відкрила шлях практичного здійснення соціалізму. Жовтнева революція дала візреть того, як треба боротися за соціалізм. Жовтнева революція наближається в цілому світі.